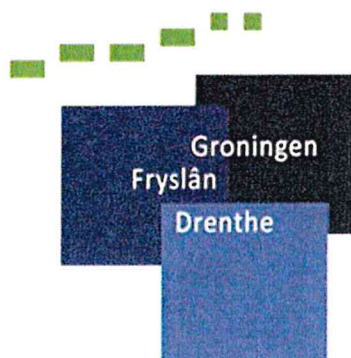

Noordelijke
Rekenkamer

Jaarstukken 2020

Jaarverslag, jaarrekening, accountantsverklaring

Vastgesteld door het College van de Noordelijke Rekenkamer

Datum 17 maart 2021

Voorwoord

Het jaar 2020 mag voor de Noordelijke Rekenkamer in vele opzichten bijzonder genoemd worden. Begin van het jaar werden wij, zoals heel Nederland, geconfronteerd met Covid-19. Dit had verregaande gevolgen voor de manier van werken, onderling op het bureau maar ook in de contacten met relevante partners op het gebied van onderzoek. De wijze van presentatie van de rapporten, overleg met Statenleden, bij alles en overal moest gezocht worden naar een nieuwe manier van werken. Terugkijkend kunnen we constateren dat het weliswaar af en toe lastig is geweest maar dat we er wonderwel in geslaagd zijn toch een modus te vinden. We zijn succesvol geweest in het afronden van de geplande onderzoeken en vervolgens de presentaties en toelichtingen digitaal vorm te geven.

In 2020 is het college met ingang van 1 oktober versterkt met de benoeming van de nieuwe voorzitter Anneke Beukers. Zij brengt met name politieke en bestuurlijke ervaring mee. Tot dat moment nam Jan van der Bij in zijn eentje de honneurs waar van het hele college, hij heeft dat met inzet en overgave gedaan waardoor er geen vertraging is opgelopen. De staf is uitgebreid met een junior-onderzoeker Sieger Veenstra en in december is afscheid genomen van onze senior onderzoeker Jappie van den Bergs. Wij danken hem voor zijn jarenlange inzet.

2020 is het jaar geweest waarin de evaluatie is uitgevoerd. Naast veel waardering voor ons werk ten aanzien van goede en toegankelijke rapporten heeft de evaluatie ons zinvolle inzichten verschaft op het gebied van relatiebeheer en doorwerking van onze rapporten. De resultaten van de evaluatie van de rekenkamer hebben gestimuleerd tot het versterken van de banden met de provincies en in 2021 gaan we met de aanbevelingen verder aan de slag.

Tot slot, 2020 is een jaar van uitbouw geworden: er is een nieuw en vernieuwend onderzoeksprogramma voor 2021-2022 vastgesteld en hoewel de Rekenkamer onafhankelijk is zijn de banden met de provincies versterkt. We zijn er trots op dat in het nieuwe onderzoeksprogramma een aantal onderzoeken staat dat voortkomt uit de uitdrukkelijke wens van Statenleden en op het constructieve overleg met de Raad van Advies daarover. Daarnaast is fors geïnvesteerd in de ICT, de website en de vormgeving van de rapporten zodat we met elan 2021 hebben kunnen starten.

Anneke Beukers
Voorzitter

Jan van der Bij
Wvd. voorzitter

Linze Schaap
Directeur-secretaris

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Jaarverslag 2020	
1 Organisatie	5
1.1 Juridische status	5
1.2 College	5
1.3 Contacten met Provinciale Staten; Raad van Advies	5
1.4 Bureau	6
1.5 Dienstverlening en ICT	6
2 Onderzoek en activiteiten	7
2.1 Onderzoeken 2020	7
2.2 Onderzoeksprogramma 2021-2022	8
2.3 Evaluatie	8
Jaarrekening	
3 Toelichting Paragrafen bij de Jaarstukken 2020	11
4 Jaarrekening 2020	12
4.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	12
4.2 Balans per 31 december 2020	12
4.3 Overzicht van baten en lasten 2020	15
4.4 Kasstroomoverzicht 2020	20
4.5 Gebeurtenissen na balansdatum	20
5 Ondertekening van de Jaarrekening 2020	21
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	22

Jaarverslag 2020

1. Organisatie

1.1 Juridische status

De Provinciewet schrijft voor dat Provinciale Staten beschikken over een rekenkamer.¹ Artikel 183 Provinciewet bepaalt dat die rekenkamer het door het provinciebestuur gevoerde bestuur beoordeelt aan de hand van drie maatstaven: doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid. Rekenkameronderzoek dient zodoende de Statenleden te ondersteunen in hun controlerende taak. De provincies Drenthe, Fryslân en Groningen hebben besloten een gezamenlijke rekenkamer in te stellen, in de vorm van een 'gemeenschappelijk orgaan', een gemeenschappelijke regeling op basis van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR). De Gemeenschappelijke Regeling de Noordelijke Rekenkamer (2016) bevat bepalingen met betrekking tot het college en het bureau. Zij bepaalt tevens dat er een Raad van Advies is (bestaande uit negen Statenleden) die de Noordelijke Rekenkamer adviseert over de inhoud van het tweejaarlijkse onderzoeksprogramma en over de uitvoering van de taak door de Noordelijke Rekenkamer, en zorgdraagt voor gecoördineerde besluitvorming van de drie Staten over zaken die de Noordelijke Rekenkamer aangaan. Tevens zijn in de Gemeenschappelijke Regeling bepalingen opgenomen over de identieke, financiële bijdragen van de drie deelnemende provincies Drenthe, Fryslân en Groningen aan het gemeenschappelijk orgaan, de Noordelijke Rekenkamer.

1.2 College

Het bestuur wordt uitgeoefend door het College van de Noordelijke Rekenkamer. De wettelijke termijn van zes jaar kan één keer worden verlengd. In het verslagjaar 2020 werd het College gevormd door:

- Jan van der Bij: lid, herbenoemd per 01/10/2018; waarnemend voorzitter 15/07/2019-01/10/2020
- Anneke Beukers: voorzitter, benoemd per 01/10/2020.

Directie wordt uitgeoefend door de Directeur-secretaris Linze Schaap.

1.3 Contacten met Provinciale Staten; Raad van Advies

Het is gebruikelijk om voorafgaand aan de feitelijke publicatie van de Rekenkamerrapporten presentaties te organiseren. In deze besloten bijeenkomsten krijgen de geïnteresseerde Statenleden een toelichting op de conclusies en aanbevelingen van het Rekenkameronderzoek, alvorens het rapport openbaar wordt. De Noordelijke Rekenkamer stelt het contact met Provinciale Staten en hun leden over de onderzoeksrapporten op hoge prijs en zij is te allen tijde bereid in een commissievergadering een toelichting te geven op de rapporten. In het verslagjaar is dit ook diverse keren gebeurd.

De Raad van Advies bestaat uit afgevaardigden van Provinciale Staten en telt negen leden, uit elke provincie drie. Gedurende het jaar hebben zich enkele wijzigingen voorgedaan.

- Drenthe: G.J. Dijkers, J.J. Moes, N.A. Uppelschoten.
- Fryslân: A.D. Aalberts, L.J.A.J. van de Broek (tot eind januari), H.A. Mastanssen (vanaf het voorjaar), W. de Vries.
- Groningen: J.H. Mastenbroek (voorzitter tot eind januari), H.H. Hensen (vanaf maart), M.K.R. Miesen (voorzitter vanaf voorjaar), L.E.J. van der Laan.

Het secretariaat van de Raad van Advies werd aanvankelijk verzorgd door mr. drs. S. Buissink, statengriffier van de provincie Drenthe (zoals geregeld in de Gemeenschappelijke Regeling), vanaf het voorjaar door J. Stapert;

¹ Dan wel een rekenkamerfunctie.

beiden werden zij bijgestaan door L.K. Dwarshuis. In de verslagperiode is de Raad van Advies verschillende malen bijeengekomen. De volgende zaken hebben de nodige aandacht gekregen: de jaarstukken 2019 en de begroting 2021, organisatorische en personele vraagstukken, het onderzoeksprogramma -2021-2022, de evaluatie en, vooral, de werving van nieuwe leden voor het College.

1.4 Bureau

Het bureau van de Noordelijke Rekenkamer ondersteunt het College bij het uitoefenen van zijn taak. Waar mogelijk wordt het onderzoek van de Noordelijke Rekenkamer uitgevoerd door de medewerkers van het bureau; daarvoor is 4 fte beschikbaar. Soms is het noodzakelijk externe menskracht in te huren, hetzij omdat er een tijdelijk tekort aan medewerkers is, hetzij omdat behoefte is aan specifieke expertise. De secretaris van het College van de Noordelijke Rekenkamer is tevens directeur van het bureau. De directeur-secretaris wordt – net als het College en de medewerkers - ondersteund door een officemanager. Het bureau kent daarmee een totale formatie van 6,0 fte. In 2020 fluctueerde de feitelijke bezetting (door beëindiging tijdelijke contracten en aanstelling van een junioronderzoeker). Uitgangspunt voor de samenstelling van het bureau is dat het expertise heeft die aansluit bij de kerntaken van de provincies. Bij het werven van nieuwe medewerkers wordt daarom uitdrukkelijk geprobeerd de gaten in de aanwezige expertise te vullen.

Medewerkers van de Noordelijke Rekenkamer leverden bijdragen aan bijeenkomsten van de Kring Noord van de NVRR en aan de NVRR-cursus Kennismaken met Rekenkamerwerk.

Het verbeteren van de arbeidsomstandigheden in het kantoor in Assen is in 2020 afgerond (ter uitvoering van besluiten die in 2019 genomen waren). De medewerkers hebben daar echter weinig gebruik van kunnen maken; het overgrote deel van het jaar hebben zij thuis gewerkt. Wel is het kantoor zo goed mogelijk 'corona-proof' gemaakt. Het thuiswerken is gefaciliteerd door veelvuldig gebruik van digitale media en door medewerkers thuis gebruik te laten maken van (rand-)apparatuur uit het kantoor. Om het risico op vereenzaming te verminderen, is vroegtijdig gezorgd voor veelvuldig onderling beeldcontact. Desondanks is het werken in Corona tijd niet altijd gemakkelijk geweest. De medewerkers:

- Ingeborgh Petri-Bezemer, officemanager.
- Jappie van den Bergs, senior onderzoeker.
- Edwin de Jong, senior onderzoeker.
- Klaas Kwakkel, onderzoeker.
- Linze Schaap, directeur-secretaris.
- Sieger Veenstra, junior-onderzoeker.

1.5 Dienstverlening en ICT

De provincie Drenthe vervult als centrumprovincie (als zodanig aangewezen in de Gemeenschappelijke Regeling) voor de Noordelijke Rekenkamer een ondersteunende rol. De dienstverleningsovereenkomst is begin 2017 herzien. De provincie Drenthe heeft in het verslagjaar adviezen uitgebracht over onder meer het personeelsbeleid. Daarnaast is – desgevraagd – de gezamenlijke Nota Personeelsbeleid herzien. Voor de ICT-ondersteuning is een contract afgesloten met IT Lions en dat is in 2020 met drie jaar verlengd.

2 Onderzoek en Activiteiten

2.1 Onderzoeken

In verslagjaar 2020 zijn drie lopende onderzoeken afgerond, zijn twee onderzoeken gestart en zodanig ver uitgevoerd dat de rapportages begin 2021 aangeboden konden worden en is een begin gemaakt met twee van de onderzoeken in het nieuwe onderzoeksprogramma. De NRK ontbeert adequaat zicht op de doorwerking van haar aanbevelingen; daarom wordt in dit jaarverslag volstaan met het melden van de voornemens van de colleges van Gedeputeerde Staten ten aanzien van de aanbevelingen. De NRK is in gesprek met de provincies (waaronder de griffies) om het zicht op de doorwerking te vergroten.

LUSTEN EN LASTEN VAN DE ENERGIETRANSITIE (afronding)

Welke kosten en baten ondervinden betrokken partijen bij projecten over duurzame energieopwekking, hoe – en op basis van welke criteria – zijn deze kosten en baten verdeeld en hoe is die verdeling tot stand gekomen?

In dit onderzoek is gekeken naar de manier waarop de provincies hebben geprobeerd de kosten en baten van de energietransitie eerlijk te laten verdelen. Daarna is bekeken hoe de verdeling van winst, compensatie en financiële participatie er in werkelijkheid is komen uit te zien. De Noordelijke Rekenkamer heeft vooral aandacht gevraagd voor het creëren van heldere beleidslijnen, voor het ondersteunen van maatschappelijke initiatieven en voor de rechtmatigheid van provinciale pogingen om initiatiefnemers te bewegen 'de samenleving' te compenseren voor de lasten van de energietransitie en/of te laten participeren in de lusten daarvan.

De rapporten 'Verdeling onder hoogspanning' zijn op 2 maart 2020 aan de drie Provinciale Staten aangeboden. De media hebben veel aandacht aan het onderzoek besteed. Ook is het onderzoek aanleiding geweest voor enkele leden van de Tweede Kamer om Kamervragen te stellen. Verder hebben de onderzoekers (Edwin de Jong en Klaas Kwakkel) en de directeur-secretaris van de NRK enkele publicaties verzorgd op basis van de onderzoeken (waaronder in ESB).

In haar bestuurlijke reactie gaf de provincie Drenthe aan vier van de zes aanbevelingen over te nemen en twee aanbevelingen in een andere vorm terug te laten komen. De provincie Friesland nam de aanbevelingen slechts ten dele over en beloofde in een later stadium terug te komen op de uitwerking. De provincie Groningen gaf aan de aanbevelingen graag over te willen nemen maar ziet juridische problemen en landelijke wetgeving die dit moeilijk maken.

DUURZAME LANDBOUW (afronding)

Op welke manier hebben de provincies in de periode 2012 tot en met 2018 met subsidieverstrekking bijgedragen aan een verduurzaming van de landbouw?

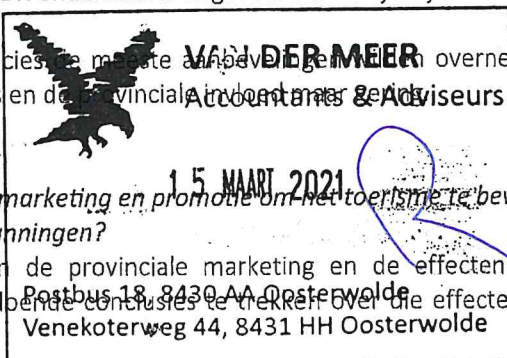
In haar onderzoeken heeft de Noordelijke Rekenkamer geconstateerd dat de provinciale doelstellingen in dezen weinig helder zijn en dat de provincies geen zicht hebben op de resultaten van hun bijdragen. De rapporten 'Zoektocht naar duurzaamheid in het landbouwbeleid' zijn op 2 juli 2020 aan de drie Provinciale Staten aangeboden; voor het eerst in een digitale bijeenkomst. Dit onderzoek is uitgevoerd door tijdelijk onderzoekers Simone Steenbeek en Harold van Dijk.

In de bestuurlijke reactie is te lezen dat de drie provincies de meeste aanbevelingen overnemen. Zij stelden wel dat landbouwbeleid vooral landelijk beleid is en dat provinciale instrumenten niet voldoende zijn.

TOERISME – PROVINCIALE MARKETING (afronding)

Wat zijn de provinciale inspanningen op het gebied van marketing en promotie om het toerisme te bevorderen en heeft de provincie zicht op de effecten van deze inspanningen?

In dit onderzoek is gekeken naar de organisatie van de provinciale marketing en de effecten van de marketingactiviteiten. Het is niet mogelijk gebleken afdoende conclusies te trekken over de effecten, mede

door wijzigingen in landelijke data. De rapporten 'Marketing van het toerisme' zijn op 7 december 2 juli 2020 aan de drie Provinciale Staten aangeboden; andermaal in een digitale bijeenkomst. Dit onderzoek is uitgevoerd door Jappie van den Bergs.

De drie provincies onderschreven in grote mate de conclusies en aanbevelingen en gaven aan dat zij gedeeltelijk al begonnen zijn de aanbevelingen om te zetten in beleid.

Borging ruimtelijke kwaliteit (start en afronding)

Op welke wijze werden inwoners en maatschappelijke instellingen en bedrijven betrokken bij enkele grote ruimtelijke ingrepen en in welke mate heeft deze participatie geleid tot aantoonbare verbetering van de ruimtelijke kwaliteit?

De rapporten zullen op 8 februari 2021 aan de drie Provinciale Staten worden aangeboden. Dit onderzoek is uitgevoerd door Edwin de Jong en Sieger Veenstra.

Revolverende Fondsen (start en afronding)

Hoe hebben de provincies hun revolverende fondsen vormgegeven, hoe vinden sturing en verantwoording plaats over de provinciale middelen in de fondsen, welke risico's worden daarmee gelopen en wat zijn de resultaten van de revolverende fondsen?

De rapporten zullen op 8 maart 2021 aan de drie Provinciale Staten worden aangeboden. Dit onderzoek is uitgevoerd door Klaas Kwakkel en Sieger Veenstra.

2.2 Onderzoeksprogramma 2021-2022

In 2020 is een onderzoeksprogramma opgesteld voor de jaren 2021-2022. De Noordelijke Rekenkamer heeft na overleg met de Raad van Advies breed geïnventariseerd welke onderwerpen daarin zouden passen. Niet alleen de leden van Provinciale Staten van Drenthe, Fryslân en Groningen zijn gevraagd onderwerpen aan te dragen, ook de lokale rekenkamer(commis)sie's in de drie provincies, externen en de medewerkers van de NRK zelf.

Het nieuwe programma is anders opgezet dan het vorige. Zo bevat het naast drie intensieve onderzoekprojecten voor de drie provincies gezamenlijk ook twee onderzoekprojecten waarvoor een minder intensieve aanpak nodig is en die zullen uitmonden in rapportages die anders en korter zullen zijn dan de gebruikelijke rapporten. Tevens maken drie onderzoeksprojecten per provincie deel uit van het programma en is een terugblikonderzoek opgenomen in het nieuwe programma.

Met twee van de projecten uit het nieuwe programma is in 2020 al een begin gemaakt: onderzoek naar de democratische legitimatie van het RES-proces en het onderzoek voor de provincie Fryslân naar de besluitvorming over Nieuw-Thialf. Bij de laatste is gebruik gemaakt van een startgroep uit de Staten, een nieuwe werkwijze voortvloeiend uit de aanbevelingen van de evaluatie.

2.3 Evaluatie

In 2020 is de Noordelijke Rekenkamer geëvalueerd. De hoofdvraag luidde als volgt: *In hoeverre draagt het onderzoek van de Noordelijke Rekenkamer bij aan het leervermogen van de provincies Drenthe, Fryslân en Groningen met betrekking tot de rechtmatigheid, doeltreffendheid en efficiëntie van hun beleid?*

De Raad van Advies en het college van de Noordelijke Rekenkamer, Accountants & Adviseurs, heeft gesproken dat het onderzoek extern uitgevoerd zou worden en dat de NRK zelf opdrachtgever zou zijn. Het onderzoek is opgedeeld in vier delen: rode draden, doorwerking, externe waardering en organisatie & governance.²

Het resultaat is een rijk beeld van het functioneren van de Noordelijke Rekenkamer. Over het algemeen is dat een positief beeld – er is grote waardering voor de rekenkamer. Maar deels is dat ook minder positief: de

² Drie van deze deelonderzoeken zijn uitgevoerd door studenten, mede om de kosten te drukken. Voor het laatste deelonderzoek is een extern bureau ingehuurd.

doorwerking van de rapporten van de NRK is matig en provincies leren maar weinig van de conclusies en aanbevelingen van de rekenkamer. Harde conclusies over eventuele oorzaken vallen op basis van deze evaluatie niet te trekken.

Belangrijkste les die de rekenkamer en de Raad van Advies getrokken heeft, is dat meer contact met de diverse provinciale geledingen noodzakelijk is. Daar is eind 2020 al een goed begin mee gemaakt, mede in het kader van de kennismakingsgesprekken van de nieuwe voorzitter. Een en ander zal resulteren in een vernieuwde werkwijze die in 2021 in samenspraak met de Raad van Advies zal worden vastgesteld. Zo zal de NRK haar onderzoeksprogrammering dynamiseren en flexibiliseren, zodat ze sneller en meer onderzoeksverzoeken van de Staten kan honoreren.³

³ Dat vergt wel een iets grotere financiële buffer.

Jaarrekening 2020

3. Toelichting paragrafen bij jaarstukken-2020

Het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV 2017) schrijft voor dat de betrokken overheid te onderscheiden programma's kent die samenhangen met de maatschappelijke beleidsvelden waarop deze overheid zich richt. Verder schrijft het BBV voor dat de betreffende overheid in afzonderlijke paragrafen de uitgangspunten beschrijft die op een aantal, door de regelgever genoemde, beheersaspecten in acht worden genomen. De Noordelijke Rekenkamer is geen bestuursorgaan dat besluiten met rechtsgevolg neemt: zij doet onderzoek. De strekking van dit onderzoek neemt de vorm aan van een constatering (onderzoeksbevinding) dan wel een advies (aanbeveling). De Noordelijke Rekenkamer heeft geen rechtspersoonlijkheid, zij is een gemeenschappelijk orgaan zoals genoemd in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen. Zij kan geen onroerend goed aankopen; evenmin houdt zij kapitaalgoederen – anders dan ICT-apparatuur – aan, zodat het formuleren van uitgangspunten bij het onderhoud van kapitaalgoederen niet zinvol is. De Noordelijke Rekenkamer is een samenwerkingsorgaan van de drie Noordelijke provincies; zij neemt zelf niet - bestuurlijk noch financieel - deel aan andere organisaties. Er is in de rekening van de NRK geen paragraaf verbonden partijen opgenomen.

Weerstandsvermogen

Mochten zich incidenten voordoen die effect hebben op de financiële positie van de Noordelijke Rekenkamer, dan kan daarin worden voorzien door een beroep te doen op de weerstandscapaciteit uit de reserve en op de post onvoorzien.

Rekeningcourantverhouding

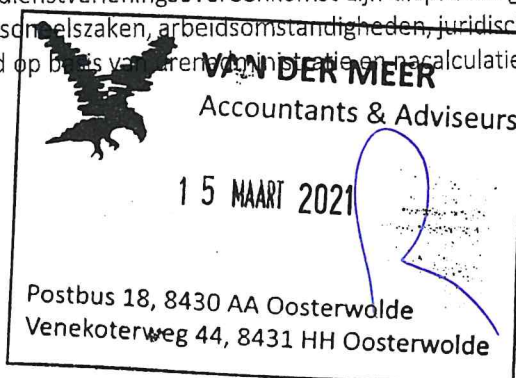
De Noordelijke Rekenkamer voert een deel van haar financiële administratie in eigen beheer uit. De salarisbetaling en de daarmee samenhangende reiskostenvergoeding vallen onder de administratie van de provincie Drenthe (de formele werkgever). De aan de Gemeenschappelijke Regeling Noordelijke Rekenkamer deelnemende provincies storten hun jaarlijkse bijdrage rechtstreeks op de rekening-courant van de Rekenkamer.

Bijdrage van provincies

Jaarlijks stellen de Staten van de drie deelnemende provincies een gelijk bedrag beschikbaar ter dekking van de te maken kosten. Deze bijdrage is taakstellend.

Bedrijfsvoering

Het merendeel van het personeel van de Noordelijke Rekenkamer is formeel in dienst van de provincie Drenthe; de overige zijn gedetacheerd. De Noordelijke Rekenkamer volgt grotendeels het personeelsbeleid van de provincie. Voor informatie over de ontwikkeling van de loonsommen en sociale lasten conformeert de Rekenkamer zich aan opgaven die de provincie Drenthe aan haar verstrekt. De provincie Drenthe ontvangt voor het uitvoeren van deze werkzaamheden een vergoeding. Afspraken hierover zijn vastgelegd in een dienstverleningsprotocol (DVP-2016). In de genoemde dienstverleningsovereenkomst zijn afspraken gemaakt over de ondersteuning van de directeur-secretaris bij personeelszaken, arbeidsomstandigheden, juridisch advies en verzuimbegeleiding. De vergoeding wordt vastgesteld op basis van urenverrekening en nacalculatie

4. Jaarrekening 2020

4.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening van de Noordelijke Rekenkamer is opgesteld in overeenstemming met de bepalingen van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV 2017). De Noordelijke Rekenkamer is een gemeenschappelijk orgaan van de Provinciale Staten van Drenthe, Fryslân en Groningen op basis van de Gemeenschappelijke Regeling Noordelijke Rekenkamer (2016). De provincie Drenthe is als centrumprovincie aangewezen. Bij de controle van de jaarrekening is het rechtmatigheidskader NRK in acht genomen. In de jaarrekening 2020 zijn de gehanteerde waarderingsgrondslagen, de balans per 31 december 2020, de staat van baten en lasten, het kasstroomoverzicht en een toelichting op de posten opgenomen.

Het vermogen wordt bepaald op grond van historische prijzen. De activa en de passiva zijn, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Materiële vaste activa

Het beleid is dat investeringen worden geactiveerd indien hoger dan € 5.000,00 en een minimale gebruiksduur kennen van 3 jaar. In afwijking hiervan is eind 2020 besloten de waarde van de nieuwe servers in één keer af te schrijven.

Vorderingen

Bij de waardering van eventuele vorderingen wordt rekening gehouden met het risico van oninbaarheid. De omvang van dit risico is beoordeeld.

Grondslagen voor resultaatbepaling

In de staat van baten en lasten worden opbrengsten en kosten verantwoord die betrekking hebben op de bedrijfsactiviteiten die tijdens het boekjaar 2020 werden verricht.

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Artikel 44 en 49 van het BBV schrijven voor dat voor jaarlijks terugkerende, aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen met een gelijk volume geen voorziening mag worden getroffen en deze niet in de overlopende passiva mogen worden opgenomen.

4.2 Balans per 31 december 2020

Deze balans is de balans van de Noordelijke Rekenkamer vóór de verwerking van het resultaat 2020.

De nummers corresponderen met die uit de balans, de winst- en verliesrekening en het kasstroomoverzicht.

	Toel.	31-12-2020	31-12-2019
Activa			
Materiële vaste activa	01	0	0
Totaal materiële vaste activa		0	0
Liquide middelen	02	274.149	126.568
Overlopende activa	03	42.454	63.998
Totaal vlottende activa		316.603	190.566
Totaal activa		316.603	190.566
Passiva			
Algemene reserve	04	42.264	37.764
Resultaat boekjaar	05	113.992	4.499
Totaal eigen vermogen		156.256	42.263
Crediteuren / overlopende passiva	03	160.347	148.303
Totaal kortlopende schulden		160.347	148.303
Totaal passiva		316.603	190.566
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	06	55.600	7.028

01 Materiële vaste activa

De in het verleden aangeschafte ICT-infrastructuur is geheel afgeschreven; derhalve is er in 2020 geen sprake van een afschrijvingslast. De in 2020 aangekochte server is in één keer afgeschreven. De boekwaarde van de materiële vaste activa is nihil.

02 Liquide middelen

Sinds 2013 beschikt de Noordelijke Rekenkamer over een eigen betaalrekening en depositorekening bij de ABN AMRO. Het niet direct benodigde deel van de inkomsten is op dit deposito gestort, toen dat nog zinvol was met het oog op opbrengsten uit rente. Daarnaast is er medio 2014 een bankgarantie aangegaan ter zekerstelling van de af te dragen huur voor het pand aan de Dr. Nassaulaan 5, ter hoogte van €7.028,-.

Het beginsaldo op de bankrekeningen van de NRK per 1 januari 2020 was € 126.568 en het eindsaldo per 31 december 2020 was € 274.149.

03 Overlopende activa en passiva/crediteuren

De overlopende activa bestaan dit boekjaar uit de terug te voldoen BTw. De overlopende passiva / crediteuren bestaan uit kosten die betrekking hebben op 2020 en gefactureerd of betaald worden in 2021; het gaat hier vooral om de factuur van de provincie Drenthe voor personeelskosten en de door haar geleverde diensten (op basis van het dienstverleningsprotocol).

Eigen vermogen

04 Algemene reserve

De algemene reserve bestaat uit de vrij uitkeerbare reserve. Tegenover deze reserve staan geen verplichtingen op grond van de wet of statuten om deze reserve aan te houden. Mutaties in de algemene reserve ontstaan door winstbestemming en vrijval van wettelijke reserves. De algemene reserve heeft tot doel tegenvallers bij lopende onderzoeken op te vangen, eventuele kortingen op provinciale bijdragen op te vangen, en een voorziening te bieden indien bij langdurige ziekte een eventuele vervanging vanuit eigen middelen moet worden bekostigd. De NRK zal een voorstel doen tot verhoging van de algemene reserve naar 10% (zie volgende paragraaf).

Algemene reserve Noordelijke Rekenkamer

	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
t/m 2012		25.000	67.565	42.565
2013	42.565	3.659	0	38.906
2014	38.906	0	33.305	72.211
2015	72.211	0	9.514	81.725
2016	81.725	41.786	0	39.937
2017	39.937	0	73.660	113.597
2018	113.597	-/- 120.833	0	-/- 7.236
2019	-/- 7.236	0	49.499	42.263
2020 (huidige systematiek)	42.263	0	987	43.250
2020 (voorstel)	42.263	0	987 + 43.250	86.500

05 Resultaat boekjaar en bestemming

Het verslagjaar 2020 wordt afgesloten met een positief resultaat van € 113.992. Dat is voor het grootste deel toe te schrijven aan lagere uitgaven voor personeel. In 2020 is geprobeerd de staf weer op peil te brengen, maar is slechts ten dele gelukt en dan nog later dan bedoeld. Per 1 mei 2020 is een junior-onderzoeker aangesteld en per 1 januari 2021 een tweede. Ter compensatie is meer gebruik gemaakt van extern personeel. Daarnaast vielen de uitgaven voor reiskosten en het College mee (het College is immers gedurende het gehele jaar onderbezet gebleven). Verder zijn de kosten voor de evaluatie ('organisatiekosten-extra') lager gehouden dan begroot. Daar staat tegenover dat er meer is uitgegeven aan automatisering. De extra kosten zijn vooral gemoeid met het aanschaffen (en in één keer afschrijven) van nieuwe servers; dat was bij de jaarrekening-2019 al aangegeven. Ook de kosten voor drukwerk (vooral: vormgeving van onderzoeksrapporten) vielen tegen; inmiddels zijn besluiten genomen die zullen leiden tot structureel lagere uitgaven voor de vormgeving en het drukken van komende rapporten.

Het positieve resultaat in 2020 gaat ten gunste van de algemene reserve. Waar de algemene reserve hoger dan de afgesproken 5% van de jaarinkomsten. Een lagere reserve van 5% van de bijdragen van de drie provincies is naar de mening van de Noordelijke Rekenkamer en haar Raad van Advies onwenselijk. Een algemene reserve van 5% is minimaal, gezien de personele en financiële fluctuaties de afgelopen jaren.

De NRK wil het volgende afspreken met de Raad van Advies en de provincies: de algemene reserve van de Noordelijke Rekenkamer is voortaan minimaal 5% en maximaal 10% van de provinciale bijdragen. Reden daarvoor is dat de NRK in haar onderzoeksprogrammering meer en vaker onderzoeksverzoeken van Provinciale Staten wil krijgen en honoreren. Zij heeft daarvoor de wet mee te maken. Het is nodig. Dat is op twee

manieren te realiseren: hetzij steeds ad-hoc een aanvullend budgetverzoek aan de desbetreffende provincie(s), hetzij een flexibele buffer. De NRK zou de huidige algemene reserve van 5% willen blijven beschouwen als buffer voor echte calamiteiten en daar maximaal 5% aan willen toevoegen als flexibele schil voor, vooral, extra onderzoek (en incidenteel voor vervanging van apparatuur).

Mochten de provincies akkoord zijn met dit voorstel, dan groeit de algemene reserve in 2021 naar maximaal €86.500, -. De NRK kiest er echter voor eerst de extra bijdrage die zij in 2019 van de provincies ontvangen heeft, terug te betalen. In concreto zou dat het volgende betekenen:

Resultaat 2020			113.992
1	Toevoeging: aanvulling tot 5% van de provinciale bijdragen in 2021 (o.g.v. de huidige afspraak)	-/- 987	
2	In 2020 aangegane verplichtingen: vernieuwing website en huisstijl, en voor aanschaf extra docking stations (t.b.v. thuiswerken):	-/- 15.694	
3	Terugbetaling aan provincies van de extra bijdragen in 2019	-/- 45.000	
Subtotaal verplichtingen en keuzes			-/- 61.681
4	Toevoeging aan algemene reserve: groei van 5% naar 10%	(5% van 865.000 =)	-/- 43.250
5	Extra teruggaaf aan de provincies	(113.992-104.931 =)	9.061 (= 3x3.020)

06 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Een niet in de balans opgenomen verplichting betreft het huurcontract voor de huisvesting van het bureau in een deel van het pand aan de Dr. Nassaulaan 5 te Assen (toelichting onder nummer 11 'huisvesting'); dat huurcontract loopt door tot 31 december 2024. Er zijn in dit contract tevens afspraken over de servicekosten gemaakt. Verder zijn er langlopende contracten voor het onderhoud en beheer van de ICT. In de derde plaats heeft de NRK een dienstverleningsovereenkomst met de provincie Drenthe; dat is begin 2017 herzien (de jaarlijkse kosten zijn flexibel).

In voorgaande jaarrekeningen werd slechts de garantstelling voor de huur opgenomen als niet uit de balans blijvende verplichting; dit jaar sluit het overzicht beter aan bij het BBV. In de volgend tabel staan de meerjarige verplichtingen (in afgeronde cijfers).

Verplichting	Bedrag
Huurverplichting (incl. servicekosten), Ploegmakers Beheer B.V.	41.500
Onderhoudscontract, IT Lions	7.500
DVP Provincie Drenthe	6.600
Totaal	55.600

Tevens zijn in 2020 verplichtingen aangegaan voor het vernieuwen van de website en de huisstijl; tevens zijn extra (refurbished) docking stations aangeschaft ten behoeve van thuiswerken. Die eenmalige kosten zullen (zie toelichting 05) betaald worden uit het resultaat over 2020.

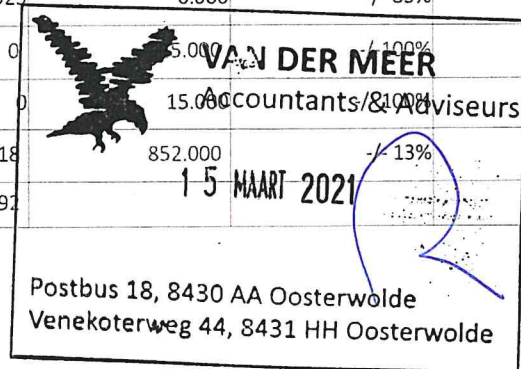
4.3 Overzicht van baten en lasten 2020

Na de tabel is een toelichting opgenomen. Daarin worden de verschillen tussen de winst- en verliesrekening in de jaarrekening 2020 en de begroting 2020 besproken en daarmee de samenstelling van het resultaat (zie de verwijzingsnummers in de tweede kolom van onderstaande tabel). De realisatiecijfers 2019 zijn toegevoegd als referentie.

NB. Onderstaande tabel bevat de resultaten vóór nadere besluitvorming over de bestemming van het resultaat over 2020.

	Toel.	Realisatie 2020	Begroting 2020	Verschil 2020	Realisatie 2019
Opbrengsten					
Bijdragen provincies	07	852.000	852.000	0%	827.700
Verkoop activa		310	0	100%	
Rentebaten	08	0	0		0
Totaal opbrengsten		852.310	852.000		827.700
Bedrijfslasten					
Intern personeel + sociale lasten	09	513.592	630.000	-/- 18%	489.533
Woon-werkverkeer + reiskosten	10	2.474	12.500	-/- 80%	11.018
Vorming en opleiding	11	1.500	2.000	-/- 25%	552
Werving en selectie	12	233	750	-/- 69%	2.368
Inhuur extern personeel	13	100.195	60.000	67%	201.337
Subtotaal Personeel		617.995	705.250	-/- 12%	704.808
Huur en service	14	41.559	44.000	-/- 6%	43.614
Belasting huisvesting	15	0	750	-/- 100%	738
Verbetering huisvesting	16	2.517	0	100%	
Subtotaal huisvesting		44.076	44.750	-/- 2%	44.352
Dienstverlening Drenthe	17	6.600	6.000	10%	6.045
Automatisering	18	24.835	15.000	66%	21.195
Accountantskosten	19	4.300	4.500	-/- 4%	
Schoonmaak	20	3.689	6.000	-/- 39%	3.508
Organisatiekosten-extra	21	13.232	25.000	-/- 47%	2.265
Overige diensten; juridische bijstand		-	-	-	25.591
Subtotaal externe diensten		52.656	56.500	- 7%	58.604
Drukwerk	22	13.719	12.000	14 %	1.149
Overige bedrijfskosten	23	8.849	12.500	-/- 29 %	14.240
Subtotaal bureaunkosten		22.568	24.500	-/- 8%	15.389
Voorlichting en representatie	24	1.025	6.000	-/- 83%	48
Subtotaal voorlichting en representatie		1.025	6.000	-/- 83%	48
Onvoorzien		0	5.000	-/- 100%	
Subtotaal onvoorzien		0	15.000	-/- 100%	
Totaal bedrijfslasten		738.318	852.000	-/- 13%	823.201
Resultaat	05	113.992			4.499

07 Bijdragen provincies

De ontvangsten van de drie deelnemende provincies ter dekking van de bedrijfskosten vallen onder de opbrengsten van de Noordelijke Rekenkamer. Na vaststelling van de begroting 2020 in de zomer van 2019 heeft de Rekenkamer in januari 2020 de drie provincies om hun jaarbijdrage verzocht en die hebben conform gehandeld.

08 Rentebaten

In het verslagjaar waren de totale rentebaten nihil.

09-11 Intern personeel

De personele uitgaven vallen in 2020 lager uit dan begroot. Dat heeft diverse oorzaken. De aanwezige vacatureruimte voor onderzoekers is in het boekjaar 2020 deels blijven bestaan, doordat het lastig bleek de vacatures te vervullen. Daarnaast waren er, door de coronamaatregelen, weinig reiskosten. Tevens zijn de uitgaven voor het College van de Noordelijke Rekenkamer lager dan voorzien, doordat de beide opgevalen plaatsen lange tijd leeg zijn gebleven.

Aantallen fulltime equivalenten	Realisatie 2020	Begroot 2020	Realisatie 2019
Bestuur	0,25	0,4	0,3
Bureau	4,9	6,0	4,3
Totaal	5,15	6,4	4,6

Uitgaven voor vorming en opleiding hebben in 2020 slechts betrekking op coaching van één medewerker. De gebruikelijke kosten voor deelname aan landelijke en regionale conferenties van de vakorganisatie voor rekenkameronderzoek (NVR) kwamen te vervallen, als gevolg van corona. De deelname door nieuwe medewerkers aan de NVR-cursus *Kennismaken met Rekenkamerwerk 2020* is kosteloos.

WNT – Wet Normering topinkomens

De bezoldiging van de leden van het College en overige topfunctionarissen over het jaar 2020 is als volgt:

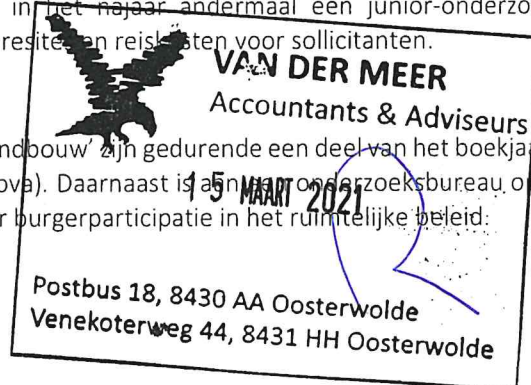
Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking		
2020		L. Schaap
1	Functie (functienaam)	Directeur-secretaris
2	In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	01-08-2019
3	In dienst tot (datum einde functievervulling)	heden
4	(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja
5	Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%
6	Voorzieningen t.b.v. beloningen betaalbaar op termijn	16.016
7	Totaal bezoldiging	112.050
8	Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	201.000
2019		
1	(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja
2	Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%
3	Voorzieningen t.b.v. beloningen betaalbaar op termijn	8.333
4	Totaal bezoldiging	42.633
5	Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	194.000
Toezichthoudende topfunctionarissen met bezoldiging boven € 1.700		
2020		A. Beukers J. van der Bij
1	Functie (functienaam)	Voorzitter college Wnd. voorzitter\lid college
2	In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	1-okt-20 1-sep-12
3	In dienst tot (datum einde functievervulling)	Heden heden
4	Totaal bezoldiging in kader van de WNT	6.169 22.497
5	Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	30.150 30.150 / 20.100
2019		
1	Totaal bezoldiging in kader van de WNT	n.v.t. 18.432
2	Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	n.v.t. 19.400
Toelichting Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)		
Het bezoldigingsmaximum voor de directeur-secretaris bedraagt € 201.000. Dit maximum wordt niet overschreden door de directeur. Het bijbehorende bezoldigingsmaximum voor de voorzitter van het college bedraagt € 30.150 en voor de overige leden van het college € 20.100. Deze maxima worden niet overschreden. Van 1 januari tot 1 november heeft collegelid Van der Bij als waarnemend voorzitter gefunctioneerd en is hij daarom bezoldigd als voorzitter.		

12 Kosten werving en selectie

In het verslagjaar is in het voorjaar een junior-onderzoeker geworven; in de zomer is tevergeefs een vacature opengesteld voor een ervaren onderzoeker, waarop in het najaar andermaal een junior-onderzoeker is geworven. De kosten betreffen inschrijvingen op vacaturesite en reiskosten voor sollicitanten.

13 Extern personeel

Voor de uitvoering van het onderzoek naar 'duurzame landbouw' zijn gedurende een deel van het boekjaar 2020 tijdelijke onderzoekers ingehuurd (via BAN-PD en LexNova). Daarnaast is aan een onderzoeksbureau opdracht gegeven enquêtes uit te zetten voor het onderzoek naar burgerparticipatie in het ruimtelijke beleid.

14-16 Huisvesting

Op het vlak van de huisvesting zijn er in het verslagjaar geen veranderingen opgetreden. Het bureau van de Noordelijke Rekenkamer was en is gevestigd aan de Dr. Nassaulaan 5 te Assen. Besluiten tot het verbeteren van de werkomgeving van de medewerkers (nieuwe vloer) zijn in 2019 genomen en in 2020 uitgevoerd.

17-21 Externe diensten

De post Externe Diensten is opgebouwd uit vijf posten. Op de eerste plaats komt de dienstverlening door de provincie Drenthe. Deze dienstverlening heeft vooral betrekking op het personeelsbeleid. Begin 2017 is een nieuwe dienstverleningsovereenkomst tot stand gekomen.

Bij de uitgaven voor ondersteuning op het vlak van ICT is er ten opzichte van de begroting sprake van een overschrijding. Vervanging van de servers was noodzakelijk en daartoe is dan ook besloten. De nieuwe servers zijn in één keer afgeschreven, om extra (afschrijf)kosten de komende jaren te vermijden.

De schoonmaakkosten zijn lager dan begroot; dat heeft deels te maken met het herzien van het schoonmaakcontract (vermindering frequentie i.v.m. ondergebruik van het kantoor).

Ook de uitgaven voor extra organisatiekosten (21) vallen gunstiger uit dan begroot: de kosten voor de evaluatie zijn in de hand gehouden.

22-23 Bureaunkosten

In de verslagperiode werden drie eindrapporten uitgebracht. In de loop van het najaar is besloten de vormgeving van de rapporten te vernieuwen en in eigen hand te houden. Dat vergde een eenmalige investering die structureel tot fors lagere kosten leidt. Tevens is besloten niet langer papieren exemplaren van de rapporten te maken.

De post "overige bedrijfskosten" (23) omvat de kosten van abonnementen van kranten en tijdschriften, bankkosten, huishoudelijke uitgaven en kosten voor het boekhoudpakket.

24 Voorlichting en representatie

Onder deze post vallen de kosten die samenhangen met de aanbidding van Rekenkamerrapporten aan Provinciale Staten, zoals de huur van de locatie en inhuur van catering. In 2020 is één rapport in een provinciehuis gepresenteerd en twee via een videoconferentie; de kosten vallen daardoor lager uit.

Onvoorzien

Er is geen beroep gedaan op de post onvoorzien.

4.4 Kasstroomoverzicht 2020

Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in de uitgaven en ontvangsten.

Kasstroomoverzicht 2020 (in euro's (€))

Mutaties liquide middelen	Toel.		
Beginsaldo rekeningen 2020	02		126.568
A. Kasstroom uit operationele activiteiten			
Bijdrage deelnemers	07	852.000	
Rente	08	0	
Verkoop activa		310	
Bedrijfslasten totaal		-/- 738.318	
Subtotaal A			113.992
B. Kasstroom uit investeringen en overige mutaties			
Afschrijvingen	01	0	
Investeringen		0	
Mutaties overlopende activa	03	21.544	
Mutaties overlopende passiva	03	12.044	
Subtotaal B			33.588
C. Bestemming resultaat			
Toevoeging aan reserve		0	
Subtotaal C	25		0
Totaal mutaties liquide middelen (A+B+C)			147.580
Saldo rekeningen	02		274.149

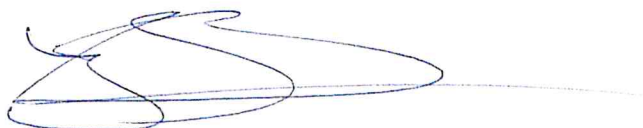
4.5 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden.

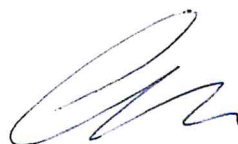

5. Ondertekening van de Jaarrekening 2020

Aldus vastgesteld te Assen, d.d. 17 maart 2021.

A. Beukers-Maatje
Voorzitter college

J. van der Bij
Waarnemend voorzitter/ lid college

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het College van de Noordelijke Rekenkamer

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van de Noordelijke Rekenkamer te Assen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2020 als van de activa en passiva van de Noordelijke Rekenkamer op 31 december 2020 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals “Het Rechtmatigheidskader Noordelijke Rekenkamer”.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2020;
2. het overzicht van baten en lasten over 2020;
3. het kasstroomoverzicht 2020;
4. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
5. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), “Het Rechtmatigheidskader Noordelijke Rekenkamer” en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van de Noordelijke Rekenkamer, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 7.500, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie voor fouten 1% bedraagt en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2020. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit het voorwoord, het jaarverslag (waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen) en enkele bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is, zoals bedoeld in artikel 213 lid 3 sub d Gemeentewet, en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag, in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en het College voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De directie is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en

met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder provinciale verordeningen en interne verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in “Het Rechtmatigheidskader Noordelijke Rekenkamer”.

In dit kader is de directie tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het College is als kader stellend en controlerend orgaan op grond van de wet Gemeenschappelijke Regeling ook verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, Bado, “Het Rechtmatigheidskader Noordelijke Rekenkamer”, het Controleprotocol WNT 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen;
 - het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het

opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het College onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 15 maart 2021

Van der Meer Accountants B.V.

Drs. R. Hooiveld RA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden: